

[Carl P. Jensen.]

vil umuliggøre den realitetsforhandling, som enhver må være interesseret i, og som på afgørende måde kan medvirke til, at indgreb fra trediepart bliver overflødige.

Til det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard vil jeg sige, at jeg beklager, hvis jeg har fornærmet ham, det har ikke været min hensigt. Jeg vil gerne erkende, at jeg for mit vedkommende, måske i modsætning til det ærede medlem, kan komme ud for problemer, som jeg ikke har forstand på, og i så fald bestræber jeg mig for at lade være med at udtale mig om dem. Det, jeg mente, var — og det havde ikke direkte adresse til det ærede medlems evne til at opfatte det, jeg har sagt — at udenforstående, der ikke deltager direkte i forhandlingsarbejdet, ikke kan have forudsætninger for at bedømme alle de problemer, der melder sig under selve overenskomstforhandlingen.

Må jeg her pege på, at Dansk Arbejdsgiverforening som medlemmer har ikke mindre end godt 250 selvstændige foreninger og 300—400 enkeltvirksomheder. Jeg skønner, at man alt i alt behandler ca. 2.000 overenskomster, hver gang vi står ved udløbet af en overenskomstperiode, og for at komme igennem hver eneste af disse overenskomster skal der optages forhandling, først lokalt med de direkte interesserede parter, senere i underorganisationerne og derefter under hovedorganisationernes medvirken.

Med denne forhandlingsform kan det være meget trægt at komme igennem, idet den forudsætter forhandling om en række enkelte problemer, som ikke findes tilsvarende på andre områder. Den hidtidige forhandlingsform har ikke virket tilfredsstillende. De forhandlingsregler, vi har haft, har nærmest vist sig at være en art forhalingsregler, og først når forligsmanden er trådt ind i billedet og i reglen har vist parterne tilbage til en fornyet lokal forhandling, er man kommet i gang med realitetsforhandlinger og er nået frem til et resultat, som, omend det ikke har været tilfredsstillende, dog har været acceptabelt. Det er hele dette komplicerede forhandlingsapparat, der vil blive torpederet. Når der af og til er kommet resultater, har årsagen været dels den pression, som forligsmanden har evnet at øve, dels og navnlig udsigten til en konflikt, som

naturligvis ikke virker særlig tillokkende for nogen af parterne. Så kan man mene og tro og gå ud fra den forudsætning, at der på dette område ikke skal ske nogen ændring, men denne mening og denne tro og denne forudsætning har et helt forkert udgangspunkt, simpelthen fordi man, hvis der var tvungen voldgift, ikke havde udsigt til en åben konflikt, som virker lige lidt tillokkende for begge parter. Så ville enhver form for realitetsforhandling blive en formalitet og ikke noget andet.

Så hævder man, at der alligevel hver gang har været tvungen voldgift, hvis der ikke er opnået enighed. Ja, men der er dog alligevel flere tilfælde, hvor man er blevet enig, end hvor man har haft tvungen voldgift, og i de tilfælde, hvor man har haft tvungen voldgift, har det drejet sig om enkelte områder og ikke om en generel overenskomst. De afvigelser, der er fra fag til fag i lønmæssig henseende kan være store, og de kan skyldes særlige forhold, forhold, der er af en sådan karakter, at der ikke ville kunne dannes basis for arbejdsro, hvis en afgørelse på så afvigende områder skulle træffes efter en generel linie, uden at der forinden havde været adgang til visse reguleringer.

Når man tager det omfattende forhandlingsstof i betragtning, vil man også forstå, at det vil være umuligt for en voldgiftsret at behandle dette stof på anden måde end netop generelt, netop ved afslutning af en overenskomst eller en kendelse efter ganske generelle linier uden den indgående forhandling, som de nuværende forhandlingsformer forudsætter, og som vil blive ganske afgørende tilsidesat, når man på forhånd ved, at der måske ikke engang vil blive tale om et forligsmandsforslag, men i alle tilfælde om tvungen voldgift.

Thisted Knudsen: Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Hans Rasmussen, at jeg har læst § 1 på den måde, som det ærede medlem sikkert også har, at statsministeren forsåvidt ikke har pligt til indgreb, selvom omfattende samfundsinteresser er i fare, men kun har ret dertil, og at der i og for sig er tale om et politisk spørgsmål. Hvis statsministeren ikke har flertal i folketinget for et indgreb, vil han antagelig ikke foretage det, og hvis der er flertal her i tinget